

1. VESILAHDEN KUNNAN STRATEGISET PAINOPISTEALUEET JA KEHITTÄMISEN SUUNTA

1. ITSENÄISTÄ, turvallista ja maaseutumaista Vesilahtea kehitetään siten, että kunnan väkiluku lisääntyy noin 85 asukkaalla (2,0 %) vuodessa. Aikaisempi väestön kasvutavoite oli 100 henkilöä vuodessa.

Strategiset painopistealueet:

- tasapainoinen ja hallittu kasvu
- laadukkaat peruspalvelut
- viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön säilyttäminen mm. tasokkailla maankäytöllisillä toimenpiteillä
- vakaa kuntatalous
- elinkeinorakenteen kehittäminen
- tuloksellinen seutuyhteistyö
- aktiivinen henkilöstöpolitiikka.
- monipuolinen ja eheyttävä maanhankinta

Mottona on

”kunnan tasapainoinen kehittäminen on vesilahtelaisten omassa käsissä”

Väestöennusteet:	2010	2020	2030
Kunta		4450	5540
Tilastokeskus 20094520		5759	6500

2. Vesilahtelaisten elinoloja ja palveluja kehitetään laajalla yhteistyöllä niin kunnan sisällä kuin kunnasta ulospäin. Seutukunnallinen yhteistyö monipuolistuu ja syvenee, ulottuen yhä enemmän peruspalvelutehtäviin.
3. Kunnan perusilme säilytetään maaseutumaisena, luonnonläheisenä ja vetovoimaisena. Kokonaisvaltainen ja tasapuolinen kehittäminen perustuu kolmen kaavoitetun taajaman ja niitä sopivasti täydentävien kylien kehittämiseen. Tämä tapahtuu kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kestävän kehityksen toimintaohjelman 16.12.2002. Tulevaisuudessa kuntakehityskuvan mukaisesti Kirkonkylä, Koskenkylä ja Narva kasvavat tiiviimmin kiinni toisiinsa. **Tämä Vesilahden kunnan kannalta tärkeä tavoite on myös sisällytetty viimeistelyvaiheessa olevaan Tampereen seutukunnan rakennemalliluonnokseen.**

Lempäälän ja Vesilahden yhteistä maaseudun kehittämisohjelmaa hyödynnetään siltä osin kuin se taloudellisesti, toiminnallisesti ja kunnallispoliittisesti mahdollista. Kunta on yhteistyökumppani kylien ja muiden toimijoiden kanssa erikseen sovittavilla tavoilla.

4. Talous

- Taloussuunnitelmavuosien kunnallisverot on laskettu 20,50 tuloveroprosentin mukaan.
- Kiinteistöveroja ja maksuja tarkistetaan tarpeen mukaan. Kiinteistöveroihin tehtiin iso korotus vuodelle 2009 ja myös maksut on tarkistettu kautta linjan. Vuonna 2010 kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan (0,35, 0,70 ja 0,90).
- Vuosikatteen keskimääräinen minimitavoite pitkällä aikavälillä on 300 euroa/asukas/vuosi. Tähän ei yllätä suunnitelmavuosina, toisin kuin vuonna 2008 ja mahdollisesti vuonna 2009. Vuonna 2010 vuosikate on 195 €/as, 2011 216 €/as ja 2012 282 €/as.
- Investointihankkeisiin otetaan vielä uutta lainaa vuonna 2010. Talousarviolainojen määrä on 31.12.2010 13.636.629 euroa, joka on 3.064 euroa/ asukas. Tällöin kunta maksaa lainanlyhennyksiä noin 1.625.632 euroa vuonna 2010 ja arvioidut korkomenot ovat tuolloin vastaavasti noin 330.000 euroa.

Keskeinen tavoite on, että vuonna 2011 kunnan lainamäärä kääntyy laskuun.

- Kunnalla ei ole suhdannevaihteluita varten puskurirahastoja eikä juurikaan realisoitavaa omaisuutta, joten kuntatalous on erittäin haavoittuva. Haavoittuvuutta osin pehmentää se, että kunnalla on ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 2.529.556,89 euroa (tase 31.12.2008).
- Tilikauden alijäämä vuodelta 2010 on 279.986 euroa.

Huomioiden yleisen tiukan taloudellisen tilanteen, toimintamenojen kasvun, suuret velat, isot investoinnit ja jo korkean tulovero -%:n, taloudellista liikkumavaraa ei kunnalla ole.

5. Toiminnalliset muutokset

Talouden suunnan pysyvä muuttaminen tasapainoisemmaksi edellyttää jatkuvaa muutosherkkyttä koskien toimintojen ja rakenteiden tarkistuksia. Kuntien välisellä yhteistyöllä ja kunnan omilla oikea-aikaisilla sopeuttamistoimenpiteillä kyetään turvaamaan kuntalaisten peruspalvelut ja välttämään henkilöstön lomauttamiset tai jopa irtisanomiset. **Näiden tavoitteiden täyttämiseen tähtäsi valtuuston 23.6.2008 hyväksymä ja onnistuneeksi osoittautunut talouden tasapainottamisohjelma, jonka reunaehdot on huomioitu tässä asiakirjassa.**

6. Suuret investoinnit

Taloudellisesti raskain hanke oli vuonna 2008 valmistunut kolmessa vaiheessa toteutettu 7,6 M€:n terveyskeskuksen laajennus. Vuonna 2009 valmistui noin 6 M€:n yläasteen laajennus (valtionosuutta runsaat 2 M€). Meneillään on noin 2,5 M€:n Kirkonkylän päiväkodin rakentaminen. Näiden lisäksi mm. kunnallistekniset investoinnit ja mahdolliset maanostot rasittavat kunnan taloutta. Lähivuosina investointilistalla ovat Narvan koulun laajennus sekä pääkirjaston tilat.

Taloussuunnitelmavuosien rakentamisohjelma / investointiosa on sivulla 89.

7. Kunta- ja palvelurakennemuutos

Valtakunnassa on menossa laaja kunta- ja palvelurakennemuutos, ns. Paras -hankkeen toteutus, joka vaikuttaa myös Vesilahden kunnan tulevaisuuteen.

Vesilahden kunta on yhtäpitävästi Lempäälän ja Pirkkalan kuntien kanssa varautunut siihen, että Vesilahden kunnan perusterveydenhuolto ja siihen kiinteästi liittyvät sosiaalipalvelut hoitaa isäntäkuntana 2013 alkaen Lempäälä. **Valmisteluvaiheessa selvitetään, missä laajuudessa sosiaalitoimen palvelut siirtyvät yhteistoiminta-alueelle hoidettaviksi.**

8. Itsenäisenä kuntana

Vesilahden kunnan tulevaisuuden toimintojen suunnittelu ja kehittäminen lähtee itsenäisen kunnan ja syvenevän kuntayhteisyyden pohjalta. Toki ”tutkaimet” ja valmiudet pidetään yllä muihinkin ratkaisuihin.

2. TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHTIA

1. Kunnan palvelutarjonta ja -taso säilytetään nykyisellään. Uusiin palveluihin ja avauksiin ei ole tässä taloudellisessa tilanteessa realistisia mahdollisuuksia.
2. Luottamushenkilöorganisaatio ja muu päätöksentekojärjestelmä ovat päälinjoiltaan toimivia. Suunnitelmakaudella ei ole suunnitteilla muutoksia luottamushenkilöorganisaatioon. Tavoitteena on, että hyvä päätöksentekokulttuuri ja ilmapiiri jatkuvat.
3. Henkilöstöön panostetaan ja varaudutaan kuntasektorilta poistuvan suuren ikäluokan aiheuttamaan muutokseen mm. tasa-arvosuunnitelman avulla. Vuoden 2010 talousarvion laatimisen lähtökohtana on, että lomautuksista ja irtisanomista pidättäydytään ja suositaan vapaaehtoisia palkattomia vapaita ja lomarahavapaita, mikäli toiminta sen mahdollistaa.
4. Jatketaan aktiivista maanhankintaa ja tonttipolitiikkaa talousresurssien asettamisraameissa sekä panostetaan tasokkaisiin maankäyttöllisiin ja kaavoituksellisiin toimenpiteisiin. Aloitetaan Koskenkylän osayleiskaavan laatiminen ja varaudutaan Narvan osayleiskaavan laajentamiseen.
5. Kunnan alueella olevaa asuntokantaa lisätään, parannetaan ja monipuolistetaan. Mahdollisena nähdään myös pienkerrostalojen rakentaminen.
6. Tieolojen parantamiseen vaikutetaan.
7. Vesilahden rikasta historiaa hyödyntäen kehitetään kulttuuria ja matkailua.
8. Teemana on
” viihtyisä Vesilahti Tampereen keskuseudulla ”